

BORXHI I JASHTËM BRUTO

Përmbajtja

<i>Borxhi i jashtëm bruto</i>	1
<i>Borxhi i jashtëm bruto sipas sektorëve</i>	3
<i>Borxhi i jashtëm bruto sipas instrumenteve</i>	4
<i>Tërheqjet dhe shërbimet e borxhit të jashtëm bruto</i>	5
<i>Shënime metodologjike</i>	6

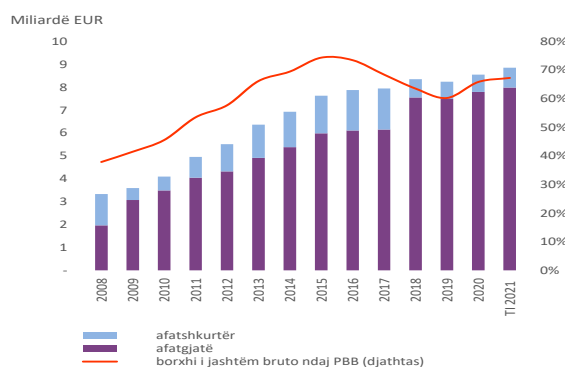
Kryesore:

- Borxhi i Jashtëm Bruto (BJB) vlerësohet në 8,852 milionë euro;
- Në terma tremujore, stoku i BJB u zgjerua me 3%, kryesisht për rezultat të rritjes së borxhit të jashtëm publik.
- Në raport me PBB, Borxhi i Jashtëm Bruto shënon 67.3% nga 65.8% në fund të vitit 2020.
- 90% e vëllimit të BJB është borxh afatgjatë;
- Në masën 71% huatë e tërhequra gjatë tremujorit të parë 2021 i takojnë Qeverisë së Përgjithshme.
- Zhvillimet kryesore, gjatë tremujorit, i përkasin rritjes së detyrimeve të Qeverisë së Përgjithshme me dy linja të reja krediti: IBRD (80 milionë USD) dhe EC/EU (90 milionë EUR)

Në fund të marsit 2021, Borxhi i Jashtëm Bruto (BJB) i Shqipërisë arriti në 8,852 milionë euro, 3% më i lartë nga niveli në fundvitin 2020, kryesisht pasojë e zgjerimit të borxhit të jashtëm publik⁴. Borxhi i Jashtëm Bruto në raport me PBB u rrit nga 65.8% në 67.3%.

Në rritjen e tepricës së BJB-së kontribuan kryesisht transaksionet neto me vlerë 213.1 milionë euro. Ndryshimet në kursin e këmbimit të valutave gjithashtu patën një kontribut të rëndësishëm pozitiv prej 80.5 milionë eurosh, si dhe ndryshime të tjera nga riklasifikimi u vlerësuan në 3.7 milionë euro.

Zhvillimet kryesore, gjatë tremujorit, i përkasin rritjes së detyrimeve të Qeverisë së Përgjithshme me dy linja të reja krediti: IBRD (80 milionë USD) dhe EC/EU (90 milionë EUR).

Grafik 1: Borxhi i Jashtëm Bruto

Në masën 90%, BJB prezantohet në maturitetin afatgjatë, teprica e të cilit u rrit me 193 milionë euro në reflektim të zgjerimit të borxhit publik. Në të njëjtën kohë, BJB në maturitetin afatshkurtër u rrit me 104.2 milionë euro në nivelin 865 milionë euro, si pasojë e rritjes së detyrimeve në "kredi tregtare dhe paradhënieve" të Sektorëve të Tjerë dhe "huave afatshkurtra" të Korporatave Depozituese. Për Autoritetin Monetar - alokimet e SDR² nga FMN, nuk kanë regjistruar ndryshime të konsiderueshme gjatë periudhës.

	31 mars 2020	30 qershor 2020	30 shtator 2020	31 dhjetor 2020	31 mars 2021
Borxhi i jashtëm afatgjatë	7,448	8,166	8,081	7,794	7,987
Borxhi publik	3,982	4,737	4,648	4,398	4,579
Borxhi privat	3,408	3,372	3,377	3,342	3,352
Borxhi i bankës qendrore, nga të cilat	58	57	56	55	56
Alokim et SDR nga FMN	58	57	56	55	56
Borxhi i jashtëm afatshkurtër	749	765	748	761	865
Borxhi i jashtëm bruto	8,198	8,931	8,829	8,555	8,852

Tabela 1: Borxhi i Jashtëm Bruto

1. Borxhi i jashtëm publik përfshin huamarrjen me jashtë drejtpërdrejt nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE) dhe qeveritë lokale, huamarrjen me jashtë të garantuar nga MFE dhe qeveritë lokale, në përputhje me legjislacionin mbi borxhin publik, duke përfshirë huatë e marra nga MFE në përputhje me marreveshjen e FMN-së, si dhe letrat me vlerë të qeverisë të blera nga jorzidentët - të llogaritur me vlerën nominale.

2. Alokimi i SDR është një mënyrë për të plotësuar rezervat valutore të vendeve anëtare të Fondit, duke i lejuar anëtarët të zvogëlojnë varësinë e tyre në borxhin e brendshëm ose të jashtëm për ndërtimin e rezervave. Shqipëria ka përfituar nga alokimi i SDR nga viti 2009.

Monedha evropiane (EUR) është monedha kryesore në emërimin e detyrimeve të Shqipërisë ndaj botës, në rreth 68% të totalit, e ndjekur nga SDR me 12% dhe USD me 9%.

	Borxhi jashtëm	
	Milionë EUR	%
EUR	5,981	68%
USD	792	9%
SDR	1,052	12%
CAD	130	1%
JPY	86	1%
Të tjera	811	9%
Totali	8,852	100%

Tabela 2: Kompozimi sipas monedhave i borxhit të jashtëm bruto, në 31 mars 2021

Kreditorët publikë mbajnë pjesën më të madhe (39%) të tepricës së borxhit të jashtëm afatgjatë. Zotërimet e bankave të huaja në Eurobondin qeveritar shënojnë rreth 11% të BJB-së afatgjatë. Kreditorët privatë kanë ruajtur të njëjtat nivele në aktivitetin huadhënës dhe në fund të muajit mars 2021 mbajnë rreth 12% të tepricës së BJB-së në maturitetin afatgjatë. Detyrimi afatgjatë mes kompanive të lidhura në një marrëdhënie investimi direkt (përfshirë nën zërin “Të tjera” në tabelën 3), ruan një nivel prej rreth 16% të totalit të borxhit të jashtëm dhe në fund të marsit 2021 shënon 1,403 milionë euro.

Monedha evropiane (EUR) është monedha kryesore në emërimin e detyrimeve të Shqipërisë ndaj botës

	31 dhjetor 2020		31 mars 2021	
	Milionë EURO	%	Milionë EURO	%
Hua nga institucionet financiare ndërkombëtare	3,207	41%	3,138	39%
Investime portofoli të bankave private dhe të qeverisë	868	11%	849	11%
Hua nga banka private dhe institucione të tjera financiare	952	12%	954	12%
Të tjera	2,768	36%	3,046	38%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	7,794	100%	7,987	100%

Tabela 3: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas kreditorëve

Pjesa e borxhit të jashtëm me maturitet më të gjatë se 5 vjet kalon dukshëm borxhin me maturitet nga 1 dhe 5 vjet (Tabela 4). Në maturitetin 1-5 vjet dominon borxhi privat, ndërsa në atë mbi 5 vjet dominon borxhi publik.

	31 dhjetor 2020		31 mars 2021	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
1-5 vjet	1,705	22%	1,708	21%
Borxhi publik	-	0%	-	0%
Borxhi privat	1,705	22%	1,708	21%
me shume se 5 vjet	6,089	78%	6,279	79%
Borxhi publik	4,452	57%	4,635	58%
Borxhi privat	1,637	21%	1,644	21%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	7,794	100%	7,987	100%

Tabela 4: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas maturitetit

BORXHI I JASHTËM BRUTO SIPAS SEKTORËVE INSTITUCIONALË

Qeveria e Përgjithshme zotëron rreth 48% të totalit të Borxhit të Jashtëm Bruto të Shqipërisë. Pjesa tjetër është e shpërndarë midis Sektorëve të tjerë (35%), Sistemit Bankar (16%) dhe Autoritetit monetar (1%).

Sektori i Qeverisë së Përgjithshme mban peshën kryesore në stokun e BJB-së. Në fund të muajit mars 2021, detyrimet e Qeverisë së Përgjithshme vlerësohen në 4,292 milionë euro dhe prezantohen vetëm në instrumente afatgjatë, të tilla si hua, obligacione dhe dëftesa.

Referuar fundvitit 2020, teprica e borxhit të jashtëm të Qeverisë së Përgjithshme vlerësohet e rritur me rreth 181 milionë euro. Gjatë tremujorit, ndryshimi në detyrimet e borxhit në formën e huave afatgjata dhe ato në formën e obligacioneve vlerësohet përkatësisht +200 milionë euro dhe -19 milionë euro.

Huatë e Qeverisë së Përgjithshme përfaqësohen nga huatë e tërhequra pas viteve '90 dhe ato të riskeduluara, të cilat vazhdojnë të jenë të negociueshme midis palëve. Në fund të periudhës, huatë e riskeduluara përfaqësonin 0.1% të stokut të huave afatgjata të këtij sektori.

Teprica e detyrimit të Autoritetit Monetar ose Bankës Qendrore, shënon 56 milionë euro, pa lëvizje të konsiderueshme gjatë periudhës. Detyrimet e Autoritetit Monetar përbëhen vetëm nga alokimet në SDR të FMN.

Në fund të marsit 2021, borxhi i jashtëm bruto i Korporatave Depozituese shënon 1,407 milionë euro në rritje me rreth 44 milionë euro referuar fundit të vitit 2020. Në masën më të madhe, teprica e detyrimeve të këtij sektori prezantohet në maturitetin afatgjatë në formën e "monedha e depozita" (në rreth 75% të totalit).

Gjatë tremujorit të parë 2021, borxhi i jashtëm i Sektorëve të Tjerë u zgjerua me 70 milionë euro në nivelin 3,097 milionë euro. Lëvizjet kryesore reflektojnë efektin e agreguar të zgjerimit të detyrimeve në formën e "kredi tregtare dhe paradhënie" (46 milionë euro), zgjerim të "huave" (11 milionë euro), si dhe rritje të huave midis kompanive të lidhura në një marrëdhënie investimi direkt "investime direkte - hua ndërkompani" (7 milionë euro).

Qeveria e Përgjithshme shënon zgjerimin më të madh të detyrimeve

	31 dhjetor 2020		31 mars 2021	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Qeveria e përgjithshme	4,110	53%	4,292	54%
Autoriteti monetar	55	1%	56	1%
Korporata depozituese përjashtuar bankën qendrore	1,187	15%	1,179	15%
Sektorë të tjerë, nga të cilat	2,442	31%	2,460	31%
Korporata jo financiare	917	12%	930	12%
Korporata jo financiare në marrëdhënie investimi direkt	1,396	18%	1,403	18%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	7,794	100%	7,987	100%

Tabela 5: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas sektorëve institucionalë

	31 dhjetor 2020		31 mars 2021	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Qeveria e përgjithshme		0%		0%
Autoriteti monetar		0%		0%
Korporata depozituese përjashtuar bankën qendrore	176	23%	228	26%
Sektorë të tjerë, nga të cilat	585	77%	637	74%
Korporata jo financiare	368	48%	414	48%
Korporata jo financiare në marrëdhënie investimi direkt	214	28%	214	25%
Borxhi i jashtëm afatshkurtër	761	100%	865	100%

Tabela 6: Borxhi i jashtëm afatshkurtër sipas sektorëve institucionalë

BORXHI I JASHTËM BRUTO SIPAS INSTRUMENTAVE

Kompozimi i borxhit të jashtëm afatgjatë sipas instrumentave (Tabela 7), tregon zgjerim të konsiderueshëm të tepricës në “hua”. Si mjet financimi afatgjatë, huatë vijojnë të kryesojnë detyrimet afatgjata - në masën 55% të totalit.

Në maturitetin afatshkurtër, instrumentat financiarë në formën e “investimeve direkte”, si dhe “kreditë tregtare dhe paradhëniet” zënë përkatësisht 25% dhe 48% të tepricës së borxhit afatshkurtër.

	31 dhjetor 2020		31 mars 2021	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Investime direkte	1,396	18%	1,403	18%
Hua	4,182	54%	4,378	55%
Kredi tregtare dhe paradhënie		0%		0%
Monedha dhe depozita	1,047	13%	1,055	13%
Letrat me vlerë të borxhit	1,109	14%	1,090	14%
Alokimi i SDR	55	1%	56	1%
Llogan të tjera të pagueshme	6	0%	6	0%
Borxhi i jashtëm afatgjatë	7,794	100%	7,987	100%

Tabela 7: Borxhi i jashtëm afatgjatë sipas instrumenteve

Ecuria e BJB-së sipas instrumentave shfaq zgjerim të konsiderueshëm të tepricës në “hua”

	31 dhjetor 2020		31 mars 2021	
	Milionë EUR	%	Milionë EUR	%
Investime direkte	214	28%	214	25%
Hua	28	4%	67	8%
Kredi tregtare dhe paradhënie	368	48%	414	48%
Monedha dhe depozita	148	19%	162	19%
Letrat me vlerë të borxhit		0%		0%
Alokimi i SDR		0%		0%
Llogan të tjera të pagueshme	2	0%	8	1%
Borxhi i jashtëm afatshkurtër	761	100%	865	100%

Tabela 8: Borxhi i jashtëm afatshkurtër sipas instrumenteve

TERHEQJET DHE SHËRBIMI I BORXHIT TË JASHTËM BRUTO

Gjatë tremujorit të parë 2021, totali i të hyrave (tërheqjeve) ose fluksi i borxhit të ri, të gjeneruar nga aktiviteti huamarrës, shënon 273 milionë euro (Tabela 9), nga të cilat 199 milionë euro i takojnë sektorit publik. Detyrimet e reja të borxhit të Qeverisë së Përgjithshme përfaqësojnë në masën 71% totalin e tërheqjeve gjatë periudhës.

Shërbimi i borxhit të jashtëm (pagesat e principalit dhe të interesit) për periudhën, shënon 112 milionë euro. Nga këto, rreth 65 milionë euro janë pagesa të Qeverisë së Përgjithshme, 26 milionë euro të Sektorëve të Tjerë dhe 21 milionë euro të Korporatave Depozituese.

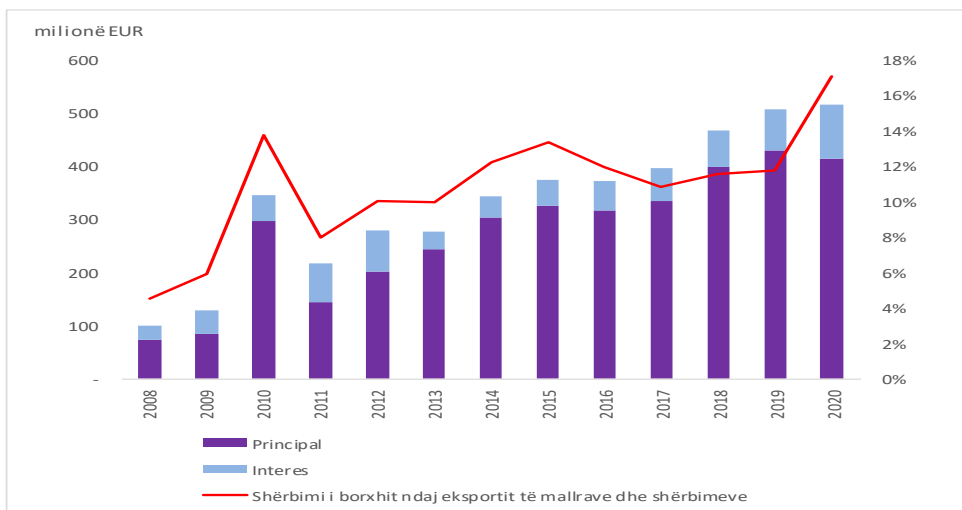
Në masën 83%, shërbimi i borxhit ka qenë për shlyerje të kryegjësë (principalit) dhe në 17% për shlyerjen e interesave.

Qeveria e Përgjithshme mban peshën kryesore në shlyerjet e principalit me rreth 49 milionë euro ose 52% të vlerës së përgjithshme të principalit si dhe në shlyerjen e pagesave të interesit për periudhën, me rreth 16 milionë euro ose 84% të vlerës së përgjithshme të interesave të paguara nga ekonomia.

	Milionë Euro			
	T2/2020	T3/2020	T4/2020	T1/2021
1. Sektori publik				
Tërheqje	271	31	91	199
Pagesa principalit	90	48	73	53
Pagesa interesi	12	17	12	17
2. Sektori privat				
Tërheqje	41	56	38	73
Pagesa principalit	46	31	57	40
Pagesa interesi	13	9	4	3
Gjithsej (Ekonomia)				
Tërheqje	312	87	129	273
Pagesa principalit	136	79	129	93
Pagesa interesi	25	27	16	19

Qeveria e Përgjithshme mban peshën kryesore në shlyerjen e pagesave të principalit dhe të pagesave të interesit.

Tabela 9: Tërheqjet dhe shërbimi i borxhit nga sektori publik dhe sektori privat

Grafik 2: Shërbimi i borxhit të jashtëm bruto ndaj eksportit të mallrave dhe shërbimeve

SHËNIME SHPJEGUESE

<p>Hyrje</p>	<p>Të dhënat e paraqitura i përkasin stokut të fundit të periudhës të detyrimeve të huaja financiare të ekonomisë shqiptare. Të dhënat janë kompiluar në bazë bruto: d.m.th ato nuk iu përkasin zotërimeve të rezidentëve të Shqipërisë në mjete të huaja, gjë që është thelbësore. Ashtu si statistikave të Bilancit të Pagesave dhe Pozicionit të Investimeve Ndërkombëtare dhe statistikave të Borxhit të Jashtëm bëjnë dallimin ndërmjet investimeve direkte, investimeve të portofolit dhe investimeve të tjera dhe përsërisin në një detajim më të gjërë anën e detyrimeve të paraqitjes vjetore të PIN-t. Si e tillë, tabela e Borxhit të Jashtëm identifikon atë element të bilancit të agreguar të Shqipërisë që tregon detyrimet financiare bruto (detyrimet) të rezidentëve të Shqipërisë ndaj jo-rezidentëve me përjashtim të titujve të kapitalit dhe derivativëve. Shifrat prezantohen në mënyrë që të kenë qëndrueshmëri me formatet e prezantimit ndërkombëtar. Informacioni është bërë i disponueshëm për Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Bankën Botërore (https://data.worldbank.org/country/albania?view=chart).</p>
<p>Standarte Statistike Ndërkombëtare</p>	<p>Statistikat e Borxhit të Jashtëm janë kompiluar në përputhje me standardet ndërkombëtare, të përshkruara në “Manuali i Statistikave të Bilancit të Pagesave dhe Pozicionit të Investimeve Ndërkombëtare, Edicioni i Gjashtë” (FMN) dhe me udhëzuesin për kompilues e përdorues “Statistikat e Borxhit të Jashtëm” (FMN). Ndjekja e këtyre standardeve siguron pajtueshmëri të të dhënave nga njëra anë dhe nga ana tjetër, konsistencë midis statistikave të borxhit e atyre të bilancit të pagesave dhe pozicionit të investimeve ndërkombëtare. Të dhënat mbi borxhin e jashtëm bruto janë një burim i rëndësishëm informacioni për zëra të caktuar të këtyre statistikave (shiko më poshtë përkufizimin e <i>borxhit të jashtëm</i>).</p>
<p>Përkufizimi i Borxhit të Jashtëm</p>	<p>Guida e Borxhit të Jashtëm të FMN-së e përkufizon borxhin e jashtëm si një pikë në kohë në pasqyrën financiare të vlerës dhe përbërjes së stokut të detyrimeve financiare bruto të një ekonomie ndaj pjesës tjetër të botës. Detyrimet të cilave ju referohemi mbulojnë kreditë e marra nga jo-rezidentët, llogaritë dhe depozitat e jo-rezidentëve, kreditë tregtare që duhet tu paguajmë jo-rezidentëve si dhe detyrime të tjera ndaj tyre. Në thelb, borxhi i jashtëm iu referohet detyrimeve financiare ndaj jo-rezidentëve dhe jo atyre që rezultojnë nga transaksionet në kapital ose nga kontratat e derivativëve financiarë.</p>
<p>Rezidenca</p>	<p>Termi <i>rezident</i> iu dedikohet (a) individëve, përfshirë dhe atyre me kombësi të huaj, që jetojnë në Shqipëri për të paktën një vit ashtu si dhe stafit të ambasadës shqiptare dhe stafit ushtarak të vendosur jashtë, (b) trupave qeveritare shqiptare të vendosura jashtë (ambasadave, konsullatave, etj), dhe (c) korporatave që kanë në Shqipëri qendrën e interesit ekonomik, përfshirë dhe degët e kompanive të huaja të regjistruara. Gjithashtu përfshihen edhe sipërmarrjet me pronësi të huaj të vendosura në Shqipëri dhe të angazhuara në aktivitete të shërbimeve financiare të tregtuara në arenën ndërkombëtare.</p> <p><i>Jorezidentë</i> të një ekonomie përkufizohen njësitë institucionale që nuk janë rezidentë të asaj ekonomie.</p>
<p>Tipet e Instrumentave Financiarë të Rëndësishëm për Borxhin e Jashtëm</p>	<p><i>Kapitali</i>: ndërkohë që, detyrimet e lindura nga pjesëmarrja me fuqi votuese në kapital (përfshirë këtu detyrimet që lindin nga emetimi i pjesëmarrjeve në institucione kolektive investimi) përjashtohen nga statistikave të borxhit të jashtëm, detyrimet që lindin si pasojë e emetimit të aksioneve preferenciale jo-pjesëmarrëse përfshihen dhe trajtohen si tituj borxhi nën zërin (afatgjatë) <i>obligacione dhe tituj</i>.</p> <p><i>Obligacionet dhe titujt</i> e emetuar nga kompanitë ose qeveria janë tituj borxhi të tregtueshëm që kanë një maturitet fillestar prej më shumë se një vit, i cili, zakonisht, i jep mbajtësit (i) të drejtën e pakushtëzuar të një e ardhur monetare fikse ose të një e ardhur variable të përcaktuar kontraktualisht dhe (ii) të drejtën e pakushtëzuar të një shumë fikse në pagesat e principalit në një datë ose data specifike.</p> <p><i>Instrumentet e tregut të parasë</i> janë tituj borxhi të emetuar me një maturitet fillestar prej një viti ose më pak. Ata i japin mbajtësit të drejtën e pakushtëzuar për të marrë një shumë parash të deklaruar dhe fikse në një datë specifike. Këta instrumenta janë, përgjithësisht të tregtueshëm me skonto në tregje të organizuara. Skontoja është e varur nga norma e interesit të instrumentit të lidhur me normën e interesit të tregut dhe kohën e mbetur deri në maturim. Shembuj të instrumenteve të tillë janë: bonot e thesarit, letrat tregtare dhe financiare dhe pranimet bankare.</p>

	<p><i>Kreditë tregtare</i> (të pagueshme) janë detyrime që lindin nga zgjerimi direkt i kredisë i lidhur me transaksione në mallra dhe shërbime dhe pagesa në avancë për punën në progres (ose që duhet ndërmarrë).</p> <p><i>Huatë/monedhat dhe depozitat</i> përfshijnë huatë, depozitat dhe monedhat (si p.sh, kart-monedhat dhe monedhat që janë në qarkullim dhe të përdorura gjerësisht për të kryer pagesa). Të përfshira janë huatë për të financuar tregtinë, hua të tjera dhe paradhënie (përfshirë dhe kredinë për shtëpi) ashtu si dhe lizingu financiar.</p> <p>Stoku i detyrimeve i gjithë instrumenteve të tjerë financiarë (ndryshe nga kapitale jo-pjesëmarrëse - pa fuqi votuese, tituj të borxhit, kredi tregtare, hua, monedha dhe depozitave), të tillë si kapitali i nënshkruar për pjesëmarrje nga Shtete Anëtare në organizatat ndërkombëtare jo-monetare, ndryshimet në rezervat teknike të sigurimit, kompensimet për sa iu përket transaksioneve të titujve të papaguar, përfshihen në <i>detyrime të tjera</i> brenda borxhit të jashtëm.</p>
<p>Mbledhja e të dhënave</p>	<p>Burim informacioni për statistikën e Borxhit të Jashtëm janë: Banka e Shqipërisë, Ministria e Financave, Organizata e Institucione të tjera Ndërkombëtare si dhe sistemi bankat pjesë e Sistemit të Unifikuar të Raportimit në Bankën e Shqipërisë.</p>
<p>Vlerësimi</p>	<p>Stoku i detyrimeve është regjistruar në vlerë nominale dhe jo në vlerë tregu dhe Borxhi i Jashtëm Bruto i Shqipërisë është kompiluar në lekë dhe raportuar në euro. Për stokun e detyrimeve në monedha të tjera, konvertimi bëhet me kursin zyrtar të këmbimit të datës së fundit të periudhës së raportimit. Efekti i ndryshimit të kurseve të këmbimit është përfshirë në vlerësimin e stokut të detyrimeve. Instrumentet përkatës përfshijnë dhe interesat e përlogaritur në vlerën e stokut të tyre.</p>
<p>Paraqitja e tabelës</p>	<p>Paraqitja e të dhënave të borxhit të jashtëm së pari dallon sektorët institucionalë:</p> <p><i>Qeveria e Përgjithshme</i> – mbulon qeverinë qendrore</p> <p><i>Autoriteti Monetar</i> – është Banka Qendrore e Shqipërisë</p> <p><i>Korporatat depozituese me përjashtim të Bankës Qendrore</i> – janë bankat e licensuara</p> <p><i>Sektorët e Tjerë</i> – janë të gjitha korporatat e tjera dhe si dhe ekonomitë shtëpiake. Të përfshira këtu janë: kompanitë e sigurimeve dhe fondet e pensionit, fondet e investimit, shoqëritë e kursim kreditit, tregtarët e titujve, ashtu si dhe kompanitë e shërbimeve jo-financiare dhe të prodhimit dhe sipërmarrje të tjera industriale.</p> <p>Kategoria e <i>investimeve direkte</i> dallohet, gjithashtu, në këtë nivel. <i>Investimi direkt</i> është një kategori e investimit ndërkombëtar që, bazuar në një pronësi kapitali në të paktën 10%, reflekton një interes të qëndrueshëm të një rezidenti në një ekonomi (investitori direkt) në një sipërmarrje rezidente në një ekonomi tjetër (kompania e investimit direkt). <i>Detyrimet e borxhit ndaj sipërmarrjeve të lidhura dhe detyrimet e borxhit ndaj investitoreve direkte</i> mbulojnë të gjitha detyrimet e borxhit (siç janë përcaktuar më sipër) të kompanive rezidente ndaj mëmave të tyre të huaja, degëve ose sipërmarrjeve të tjera të lidhura jashtë.</p> <p>Brenda sektorëve klasifikimet jepen sipas:</p> <p><i>maturitetit - afat-shkurtër</i>: në rastet e një maturimi origjinal një vit ose më pak;</p> <p><i>afat-gjatë</i>: për një maturim origjinal më shumë se një vit; dhe sipas,</p> <p><i>instrumentit financiar</i>: monedha dhe depozita, <i>tituj borxhi, kredi tregtare (të pagueshme), detyrime të tjera borxhi dhe alokimet në SDR.</i></p>

**DEPARTAMENTI I
STATISTIKAVE
FINANCIARE**

Sheshi "Skënderbej", nr. 1, Tiranë

Tel: + 355 4 241 93 01
+ 355 4 241 93 02
+ 355 4 241 93 03
+ 355 4 241 94 09
+ 355 4 241 94 10
+ 355 4 241 94 11

Fax: + 355 4 241 94 08
Email: statistics@bankofalbania.org

Shënime:

Banka e Shqipërisë rezervon të drejtën për të bërë rishikimin e statistikave të publikuara. Në rastin e rishikimeve që sjellin ndryshime të treguesve, Banka e Shqipërisë njeh përdoruesit me faktorët e rishikimit dhe ndikimin përkatës.

Gjatë periudhës kanë ndodhur ndryshime në stokun e borxhit të jashtëm bruto si pasojë e rishikimeve të informacionit me të dhëna nga njësitë raportuese.

Për më shumë informacion referojuni të dhënave në linkun:

*[https://www.bankofalbania.org/Statistikat/Statistikat_e_Sektorit_te_Jashtem/
Borxhi_i_Jashtem_Bruto/Borxhi_i_Jashtem_Bruto.html](https://www.bankofalbania.org/Statistikat/Statistikat_e_Sektorit_te_Jashtem/Borxhi_i_Jashtem_Bruto/Borxhi_i_Jashtem_Bruto.html)*